

УДК 347.734

DOI: 10.15587/2523-4153.2019.188181

ПРОБЛЕМА ВИВЕДЕННЯ КОШТІВ З НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ ТА РОЗРОБЛЕННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ЇЇ ПОДОЛАННЯ

В. В. Краглевич

У даній статті автором розкриваються актуальні проблеми банківської системи України в умовах сучасного економічного стану, зокрема на тлі масового скорочення кількості банків у період з 2014 по 2016 рр. Досліджено основні способи виведення коштів з неплатоспроможних банків їхніми власниками, що, в свою чергу, нанесло додатковий удар по фінансовій стабільності. Крім цього в даній статті проаналізовано основні законодавчі зміни, спрямовані на запобігання зловживанню учасниками банківської системи.

Також було висловлено пропозиції щодо вдосконалення законодавства України стосовно вироблення ефективних механізмів запобігання виведенню коштів з банківської системи України, а також притягнення до відповідальності за вказані дії.

Актуальність теми дослідження обумовлюється тим, що ефективне функціонування банківської системи є однією з найважливіших складових сталого розвитку економіки країни. Розвиток суспільно-політичних подій обумовлює виникнення нових правовідносин, які, в свою чергу, створюють підстави виникнення нових видів юридичної відповідальності та застосування нових заходів реагування.

Зазначені причини обумовлюють потребу проведення глибокого аналізу нових правовідносин у сфері банківської діяльності, детального з'ясування їх змісту.

Автором було проведено ґрунтовне дослідження і аналіз законодавства, доктрини та судової практики з метою з'ясування причин та можливостей виникнення випадків виведення коштів з банківської системи України. На підставі наведеного аналізу автором було розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства України стосовно вироблення ефективних механізмів запобігання виведенню коштів з банківської системи, а також притягнення до відповідальності за вказані дії.

Таким чином, автором було досліджено проблеми банківської системи України в умовах сучасного економічного стану, а також було висловлено пропозиції щодо вдосконалення законодавства України

Ключові слова: банки, банкрутство, виведення коштів з банківської системи, неплатоспроможні банки

Copyright © 2019, V. Krahlevych.

This is an open access article under the CC BY license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>).

1. Вступ

За даними на 28 січня 2019 р. вартість активів усіх банків, що перебувають в управлінні Фонду, за балансовою звітністю складає 538,3 млрд грн, при цьому їхня оціночна вартість менша більш ніж у 5,5 разів і становить 93,9 млрд грн. Одним із чинників, що безпосередньо впливають на цей показник, є зумисні дії власників і менеджерів банків, спрямовані на виведення коштів з неплатоспроможних банків.

За інформацією ФГВФО станом на 30.01.2019 Фондом гарантування вкладів пред'явлено 31 позовну заяву до пов'язаних осіб 31 неплатоспроможного банку на загальну суму вимог понад 66,3 млрд грн. До переліку відповідачів-пов'язаних осіб включено 594 особи [1].

Таким чином, актуальною проблемою у банківському секторі залишається виведення грошей через банківську систему закордон, зокрема виведення саме банківських активів та часток співзасновників банку у випадку виявлення проблем в його діяльності. На сьогодні існує ряд основних схем, через які виводяться кошти.

2. Аналіз досліджень і публікацій.

Питання зловживань у банківській сфері та проблема банкрутств банків досліджувалася такими вітчизняними науковцями як О.А. Материнська, О. О. Затварська, В. В. Лещенко, О. І. Щуревич, Д.Б. Чеховський, А.В. Олійник, А.Ю. Меньшова, Т. І. Євченко, Г. В. Белінська.

Дотичні до даної теми питання досліджувалися у наступних дисертаціях:

– Дисертація Затварської О. О. «Банківська система України та основні напрямки її розвитку» (2004) [2].

– Дисертація Лещенка В. В. «Організаційно-правовий механізм державного регулювання системи банківського нагляду України» (2016) [3].

– Дисертація Щуревич О. І. «Система банківського регулювання та нагляду в умовах відкритої економіки України» (2017) [4].

Так, у дисертації Затварської О. О. «Банківська система України та основні напрямки її розвитку» було розкрито загальні тогочасні засади функціонування банківської системи України та можливі напрямки її вдосконалення.

У дисертації Лещенка В. В. «Організаційно-правовий механізм державного регулювання системи банківського нагляду України» (2016) здійснено теоретико-методологічне дослідження механізму державного регулювання системи банківського нагляду України.

У дисертації Щуревич О. І. «Система банківського регулювання та нагляду в умовах відкритої економіки України» (2017) автором досліджувалася саме сутність, функції, принципи і завдання банківського регулювання та нагляду.

Водночас, незважаючи на значну кількість публікацій щодо банківського нагляду та проблеми банківської системи, рівень теоретичної розробки питань виведення коштів з неплатоспроможних банків, як і раніше недостатній, а досвід зарубіжних країн не є належним чином узагальненим.

Також з огляду на певну застарілість наведених досліджень, а також на предметну відмінність, багато питань щодо функціонування банківської системи України та уникнення запобіганню зловживання її учасників не є наразі повною мірою дослідженими.

Крім того, в ході масового банкрутства банків та їхньої ліквідації у період з 2014–2016 рр. почали активно застосовуватися нові види зловживань та виведення коштів з неплатоспроможних банків, які не були відомі, ані на правозастосовному, ані на доктринальному рівнях.

3. Мета та задачі дослідження

Метою даної статті є ґрунтовне та всебічне дослідження випадків зловживання та виведення коштів з неплатоспроможних банків, а також розроблення пропозицій вдосконалення законодавства щодо запобігання вказаній діяльності та розроблення механізмів притягнення до відповідальності.

Для досягнення мети були поставлені такі задачі:

1. Запропонувати можливі способи запобігання виникненню та подолання наслідків основних схем виведення коштів з банківської системи України.
2. Запропонувати рекомендації щодо запобігання основним формам зловживання посадовими особами банків своїми повноваженнями.
3. Розробити рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства в розрізі вирішення проблеми, пов'язаної із виведенням коштів із банківської системи України.

4. Основні способи виведення коштів з банківської системи України

Для детального розкриття означеної проблематики, пропонується розглянути основні способи виведення коштів з неплатоспроможних банків, до яких, зокрема, відносяться наступні:

- Виведення коштів через розміщення їх на кореспондентських рахунках в іноземних банках;
- Кредитування пов'язаних осіб, надання кредитів неплатоспроможним позичальникам (або без фактичної наявності предметів забезпечення);
- Неєфективна політика з боку регулятора;
- Відчуження активів банку за заниженою ціною;
- Виведення майна з-під застави;
- Відступлення права вимоги;
- Нецільове використання кредитних коштів.

Виведення коштів через розміщення їх на кореспондентських рахунках в іноземних банках. Одним із найпоширеніших способів виведення коштів із неплатоспроможного банку є розміщення їх на кореспондентських рахунках в іноземних банках. Наведена схема виведення коштів з банків полягає у наступному.

Так, існує законодавчо встановлена вимога до зберігання валют, що відносяться до першої групи згідно Класифікатора валют (доларів і євро) на кореспондентських рахунках в іноземних банках, яку встановлює Національний банк України. Український банк розміщує свої кошти на кореспондентському рахунку в іноземному банку. Далі останній під заставу цих коштів видає кредит для компанії, так чи інакше пов'язаної з українським банком.

Потім компанія-позичальник не повертала іноземному банку кредит, в результаті чого накладалося стягнення на кошти українського банку, які перебували на кореспондентському

рахунку. Подекуди таке списання відбувалося навіть після того, як НБУ визнав той чи інший банк неплатоспроможним.

У цей спосіб виведено кошти 14 неплатоспроможних українських банків через Meind Bank AG (Австрія), BANK FRICK AND CO.AG (Ліхтенштейн), East-West United S.A., BANK WINTER & CO.AC – на загальну суму 846,31 млн дол США та 75,69 млн євро [5].

Подібним способом здійснювалося виведення коштів з ПАТ «БАНК «КІЇВСЬКА РУСЬ». Банк було доведено до стійкої фінансової неспроможності через неналежне виконання посадовими особами банку своїх обов'язків за фактом укладення колишнім керівництвом ПАТ «БАНК «КІЇВСЬКА РУСЬ» низки удаваних договорів застави, предметом яких були кошти розміщені в австрійському Meind Bank AG за кредитом підконтрольної офшорної компанії Tandice Limited. Внаслідок наведених дій банку завдано збитків в сумі 44 млн доларів США.

Таким чином, внаслідок невиконання вказаних кредитних договорів Meind Bank AG (Австрія) та Bank Frick & Co. AG (Ліхтенштейн) було списано з кореспондентських рахунків АТ «Банк «Фінанси та Кредит» кошти на загальну суму 113,0 млн доларів США [5].

За такою ж схемою за посередництва Meind Bank AG списано кошти з коррахунку АТ «ДЕЛЬТА БАНК», чим завдано збитків на понад 87 млн дол США.

Наступним способом виведення коштів є кредитування пов'язаних осіб, надання кредитів неплатоспроможним позичальникам (або без фактичної наявності предметів забезпечення). Кредитування пов'язаних осіб – це один із способів відволікання фінансових ресурсів та виведення коштів банку, який полягає у видачі контрольованих кредитів підконтрольним особам.

У такий спосіб фінансово-промислові групи (власники банків) намагалися замаскувати, що ці позичальники належать до групи, а також ускладнити стягнення заборгованості у разі банкрутства фінустанови-кредитора або самого боржника

Наприклад, приблизно 98 % кредитного портфелю АТ «ФОРТУНА-БАНК», ліквідацію якого розпочато у лютому 2017 року, - це кошти, видані саме пов'язаним особам, загалом на суму 2,1 млрд грн. Із них понад 1,5 млрд грн кредитів не мали забезпечення.

За висновками уповноваженої особи ФГВФО, учасниками схеми виведення коштів були двоє посадових осіб АТ «ФОРТУНА БАНК». Збитки, завдані їхніми діями, перевищили 2,2 млрд грн.

Наступним прикладом є ПАТ «КБ «ПІВДЕНКОМБАНК». Упродовж 2011-2014 років керівники банку уклали низку кредитних договорів на понад 4 млрд гривень з різними афілійованими юридичними особами, що прямо чи опосередковано були пов'язані з власниками та керівниками банку [5].

При цьому, у забезпечення в основному було передано малоліквідну заставу – рухоме майно, цінні папери та в 75 % випадків – товари в обороті, а саме відходи збагачення залізних руд. Переважна більшість товариств-боржників протягом 2015 р. розпочала процедуру банкрутства, майже стовідсотково усі юридичні особи на даний час перебувають у стані «самоліквідації», причому ліквідатором цих підприємств є одна й та сама особа. Усі ці обставини вивчаються правоохоронними органами у межах відповідного кримінального провадження.

За даними Національного банку України подібна схема із кредитуванням афілійованих осіб та циклічного перекредитування використовувалася АТ КБ «Приватбанк» для виведення коштів з банку [6].

Неефективна політика з боку регулятора. Підставою виведення коштів з неплатоспроможних банків є також неефективна та протиправна політика з боку Національного банку України відносно вітчизняних банків з метою виводу коштів акціонерів з банків, що визнаються проблемними.

Наприклад, у випадку банкрутства банку «Михайлівський», банк був визнаний проблемним у грудні 2015 року, коли на його діяльність було накладено жорсткі обмеження: зокрема, заборонено видавати кредити та залучати кошти вкладників – фізичних осіб.

Проте, у квітні 2016 року обмеження були пом'якшені. Банк отримав дозвіл на кредитування позичальників. Скасування даного обмеження надало акціонерам можливість вивести з банку активи за описаною вище схемою – замістити кредити пов'язаним з ним компаніям, які вели реальну діяльність та мали реальну заставу, на «сміттєві» кредити новоствореним фірмам, що не мали забезпечуючих активів [7].

Наступним прикладом здійснення неефективної політики з боку регулятора є здійснення неконтрольованого рефінансування приватних банків. Так, в якості рефінансування приватним банкам було перераховано 121,8 млрд. грн., з яких 109 млрд. не було повернуто Національному банку України [1].

Відчуження активів банку за заниженою ціною. Оцінювачі, вступаючи у змову із співробітниками банку, оцінюють майно, значно занижуючи його реальну вартість. Після цього вказане майно реалізується серед довірених осіб та партнерських організацій. Фонд держав-

ного майна оцінює збитки української банківської системи від застосування вказаної схеми у 4,89 млрд. грн.

Виведення майна з-під застави. Це стосується майна, що належить проблемному банку та на яке накладається обмеження щодо можливості його відчуження, оскільки воно виступає у якості майнового забезпечення.

Зазвичай, у такій схемі приймають участь, крім посадових осіб банку, ще й зацікавлені особи з числа державних виконавців виконавчої служби, державних реєстраторів, нотаріусів, які незаконно знімають заборону на відчуження, вилучаючи відповідний запис з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Після цього вказане майно швидко реалізується за зацікавленими особами. Збитки держави від такої операції оцінюються сьогодні в 12,58 млрд. грн [1].

Відступлення права вимоги. У цій схемі задіяні фінансові та факторингові компанії, які викупають у банків реальні та прибуткові кредитні портфелі за зниженою ціною. Через використання даної схеми банківська система України втратила ще 12,43 млрд. грн [1].

Нецільове використання кредитних коштів. Керівники банку спільно зі службовими особами інших компаній (кредитних спілок, небанківських фінансових установ або промислових підприємств) отримують у банку кредити на різні виробничі та комерційні цілі на пільгових умовах, тобто за заниженим відсотком.

У подальшому ці кошти повертаються у банк-кредитор на умовах субординованого боргу у вигляді депозиту з отриманням значно вищого відсотку за таким депозитом у порівнянні з вартістю кредиту. Збитки держави від таких операцій оцінюються сьогодні в 5,58 млрд. гривень.

Істотні кроки. Водночас, не зважаючи на наявність вищеописаних випадків виведення коштів з банківської системи України, законодавцем все ж вживаються певні заходи, спрямовані на подолання вказаних проблем.

Зокрема, з метою запобігання випадкам шахрайства у банківській сфері законодавцем до Кримінального кодексу України було введено статтю 218-1, яка передбачає, що доведення банку до неплатоспроможності, тобто умисне, з корисливих мотивів, іншої особистої заінтересованості або в інтересах третіх осіб вчинення пов'язаною з банком особою будь-яких дій, що призвели до віднесення банку до категорії неплатоспроможних, якщо це завдало великої матеріальної шкоди державі або кредитору, – карається обмеженням волі на строк від одного до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк, із накладенням штрафу від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років [8, 9].

Крім цього, частину 5 та частину 6 статті 58 Закону України «Про банки і банківську діяльність» було викладено в редакції: «Пов'язана з банком особа за порушення вимог законодавства, в тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, здійснення ризикових операцій, які загрожують інтересам вкладників чи інших кредиторів банку, або доведення банку до неплатоспроможності несе цивільно-правову, адміністративну та кримінальну відповідальність. Пов'язана з банком особа, дії або бездіяльність якої призвели до завдання банку шкоди з її вини, несе відповідальність своїм майном. Якщо внаслідок дій або бездіяльності пов'язаної з банком особи банку завдано шкоди, а інша пов'язана з банком особа внаслідок таких дій або бездіяльності прямо або опосередковано отримала майнову вигоду, такі особи несуть солідарну відповідальність за завдану банку шкоду» [10].

Законом від 02.03.2015 р. №218-V-III було розширено поняття «істотна участь», до якого стали включатися не тільки відносини контролю опосередкованого власника відносно прямого власника, але й випадки, коли опосередкований власник крім прямого власника істотної участі, контролює ще й будь-яку іншу особу в ланцюгу володіння корпоративними правами такої юридичної особи. За допомогою цього було істотно розширено коло осіб, відповідальних за шкоду, завдану платоспроможності банку.

Крім цього, законодавцем встановлено обов'язок для банків подавати НБУ інформацію про пов'язаних із банком осіб, а також наділено НБУ правом визначати фізичних і юридичних осіб такими, що є пов'язаними з банком особами.

На законодавчому рівні передбачено вимоги до операцій банку з пов'язаними особами. Так, умови безпосередніх правочинів з пов'язаними особами банку тепер не можуть відрізнятися від поточних ринкових умов, а у випадку недотримання цього положення відповідний правочин може бути визнаний судом недійсним. У свою чергу здійснення опосередкованих кредитних операцій з пов'язаними особами банкам узагалі заборонено [11].

5. Результати дослідження

Отже, виведення коштів з неплатоспроможних банків в ході масової ліквідації банків 2014–2016 рр. відбувалося, зокрема шляхом розміщення їх на кореспондентських рахунках в

іноземних банках, кредитування пов'язаних осіб, відчуження активів банків за заниженою ціною, відступлення права вимоги, нецільового використання кредитних коштів, отриманих від держави в порядку рефінансування.

Вказані дії нанесли непоправну шкоду і спричинили істотне погіршення економічного стану України.

Разом з тим, в останні роки держава почала вживати позитивних заходів, спрямованих на подолання вказаних проблем, відшкодування завданих збитків, а також притягнення осіб до відповідальності.

Однак, сьогодні, з огляду на результати застосування вказаних заходів, їх, нажаль, не можна назвати ефективними. Це призводить до необхідності подальшого нормативного та інституційного вдосконалення механізмів запобігання та подолання вказаних явищ.

6. Висновки

Аналіз та дослідження наведених способів виведення коштів з банківської системи як з практичного, так і з доктринального боку, дозволить сформулювати певні методи та механізми запобігання таким діям. З цією метою та на виконання поставлених задач пропонується внести наступні зміни до законодавства України.

1. Так, на законодавчому рівні необхідно врегулювати обмеження в частині кредитування пов'язаних осіб, і на електронному рівні блокувати платежі у випадку порушення ними нормативів про здійснення операцій між банком та пов'язаними особами.

2. Доцільним також буде створення державного кредитного реєстру з метою моніторингу пов'язаних осіб та формування необхідної інформації про кредитні відносини. Введення в дію даного реєстру дозволить поглибити і міжнародну співпрацю, адже державні кредитні реєстри сьогодні співпрацюють між собою на європейському рівні, обмінюючись інформацією щодо великих корпоративних боржників.

3. З метою підвищення повернення коштів вкладникам пропонується посилити механізм відповідальності акціонерів за збитки, завдані їхньою діяльністю банку і його кредиторам. Закріпити положення, відповідно до яких кожен власник банку усім своїм майном нести відповідальність перед вкладниками і рештою кредиторів.

4. Необхідне також запровадження механізмів, які дозволять запобігати банкрутству банку на етапі, коли той ще перебуває під контролем НБУ. Наразі в Україні проводяться роботи над приведенням свого законодавства до відповідних норм європейського законодавства, зокрема, готується до впровадження Директиви 2014/59/ЄС про відновлення платоспроможності та врегулювання неплатоспроможності банків.

За цими нормами НБУ набуває і буде зобов'язаний застосовувати механізми запобігання розвитку проблем у банку на більш ранній стадії їх виникнення. Зокрема, отримує можливість:

– вимагати у банку заміни керівників на вищому рівні, які не в змозі або не мають намірів забезпечити ефективне управління банком;

– взяти на себе відповідальність за управління банком у цілому або окремими його напрямками та призначити до банку своїх представників.

Фонд, зі свого боку, отримує можливість:

– відстежувати стан якості активів та стан виконання банком зобов'язань перед вкладниками та кредиторами ще до часу виникнення проблем у діяльності банку;

– завчасно вжити заходів щодо збереження якості активів та вчасного виконання зобов'язань, перебрати на себе відповідальність за діяльність банку перед вкладниками та кредиторами у разі погіршення фінансового стану у банку;

– самостійно висувати до банку вимоги, що дозволять забезпечити ефективність заходів для проведеної успішної процедури виведення банку з ринку.

Отже, запровадження вищеописаних змін стане істотним кроком в бік та запобігання випадкам зловживання в банківській сфері, зокрема шляхом виведення коштів із банків, а також покращення функціонування банківської системи загалом.

Література

1. Прес-реліз Фонду гарантування вкладів фізичних осіб // Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. 2019. URL: <http://www.fg.gov.ua/231-pres-reliz-fgv/41474-dlia-vyviedennia-i-rozkradannia-koshtiv-z-bankiv-ikh-kerivnyky-i-vlasnyky-vukorystovuiut-kilka-naiposhyrenishykh-skhem>
2. Затварська О. О. Банківська система України та основні напрями її розвитку: автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2004. 20 с.
3. Лещенко В. В. Організаційно-правовий механізм державного регулювання системи банківського нагляду України: автореф. дис. ... канд. юр. наук. Київ, 2016. 23 с.
4. Щуревич О. І. Система банківського регулювання та нагляду в умовах відкритої економіки України: дис. ... канд. юр. наук. Львів, 2017. 250 с.

5. Інформація щодо актуальних кримінальних провадження // Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. 2017. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/publications/2019/02/27/645657/>
6. Реорганізація та ліквідація // Офіційний сайт НБУ. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=75535#201
7. Белінська Г. В. Актуальні проблеми банківської системи України: причини виникнення та шляхи розв'язання // Финансы, учет, банки. 2016. № 1. С. 34–42.
8. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
9. Кришевич О. В., Рощина І. О. Доведення до банкрутства: Кримінально-правовий аспект та розмежування з шахрайством. Юридичний вісник. 2015. № 1. С. 143–147.
10. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III. 07.12.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
11. Краглевич В. В. Визначення пов'язаних із банком осіб як підстава застосування примусових заходів впливу Національним банком України. Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2019. С. 3–13.

Received date 05.11.2019

Accepted date 27.11.2019

Published date 30.12.2019

Краглевич В'ячеслав Вікторович, аспірант, кафедра цивільного права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, вул. Володимирська, 60, м. Київ, Україна, 01033

УДК 343.13(477)

DOI: 10.15587/2523-4153.2019.188574

ОКРЕМІ ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ УНОРМУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ КЕРІВНИКА ОРГАНУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

С. Є. Абламський, В. В. Абламська

Статтю присвячено дослідженню сучасного стану нормативно-правового регулювання повноважень керівника органу досудового розслідування. Наголошено, що ефективно забезпечення виконання органами досудового розслідування завдань кримінального провадження, задекларованих у ст. 2 КПК України, неможливе без функціонування відомчого контролю. Відповідно до чинного законодавства, реалізація такого контролю під час здійснення слідчим досудового розслідування в кримінальному провадженні покладається на керівника органу досудового розслідування. Конституційно, що законодавство України з питання організації та процесуального керівництва досудовим розслідуванням потребує свого узгодження задля уникнення наявним на сьогодні суперечностей. Акцентовано увагу, що в КПК відсутні підстави, за наявності яких керівник органу досудового розслідування уповноважений ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, що вносить в роботу слідчого елемент невизначеності. Таке твердження пояснюється тим, що неясно, коли і яке кримінальне провадження можна затребувати для ознайомлення; скільки саме часу керівник буде із ним ознайомлюватися; які він може (має) прийняти рішення за результатами такого ознайомлення. За результатами системного аналізу положень ч. 3 ст. 40 КПК України та ч. 2 ст. 312 КПК констатовано, що вони не узгоджені між собою. При цьому ст. 40 КПК України є загальною, а ст. 312 КПК України – спеціальною, з огляду на що пріоритет має остання. Зроблено висновок, що законодавчі прогалини щодо унормування повноважень керівника органу досудового розслідування негативно позначаються на правозастосовній діяльності. Водночас вони можуть і мають бути вирішені шляхом внесення відповідних змін та доповнень до КПК України і відомчих нормативно-правових актів, які регламентують діяльність керівника органу досудового розслідування, а саме як організаційні аспекти, так і його процесуальну діяльність

Ключові слова: керівник, орган досудового розслідування, відомчий контроль, повноваження, слідчий підрозділ

Copyright © 2019, S. Ablamskiy, V. Ablamska.

This is an open access article under the CC BY license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>).

1. Вступ

Ефективно забезпечення виконання органами досудового розслідування завдань кримінального провадження, задекларованих у ст. 2 КПК України, неможливе без функціонування відомчого контролю. Відповідно до ст. 39 КПК України реалізація відомчого контролю під час здійснення слідчим досудового розслідування в кримінальному провадженні покладається на керівника органу досудового розслідування. І як цілком слушно підкреслив О. В. Бандурка, повноцінне функціонування колективу, як і успішна діяльність кожного його члена, у тому числі